

HARF BİLGİSİ

Aşağıdaki kutucuklara eksik bırakılan harfleri yazınız.

A		C							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

								Z	
21	22	23	24	25	26	27	28	29	

Alfabetik sıralama yaparken ilk harflere bakmalısın. İlk harfler aynıysa ikinci, onlar da aynıysa sıradaki harflere bakarak alfabetik sıralama yapmalısın.

Aşağıdaki kelimeleri örnekteki gibi alfabetik olarak sıra ile yazınız.

KELİME	ABECE SIRASI
Kartal	a - k - l - t
Davul	
Çekirdek	
Bilet	
Halı	

KELİME	ABECE SIRASI
Çilek	
Muz	
Erik	
Havuç	
Karpuz	

KELİME	ABECE SIRASI
Sarı	
Mavi	
Yeşil	
Beyaz	
Sarı	

Aşağıdaki kelimeleri sözlükteki sırasına göre yeniden yazınız.

Havlu - bavul - çam - ayı	→				
---------------------------	---	--	--	--	--

Mayıs - mani - mana - muz	→				
---------------------------	---	--	--	--	--

Tur - turp - tura - tere	→				
--------------------------	---	--	--	--	--

Sarp - sarı - sarma - sır	→				
---------------------------	---	--	--	--	--

Orta - olta - orman - org	→				
---------------------------	---	--	--	--	--

Yüz - yaz - yazı - yoz	→				
------------------------	---	--	--	--	--

Aşağıdaki kelimeleri alfabetik sıraya koyunuz.

Deve	
Deri	
Dem	
Demir	

Taki	
Takım	
Taka	
Toka	

Kur	
Kurt	
Kurs	
Kars	

Anne	
Ayna	
Asma	
Anten	

Eter	
Erik	
Elma	
Etek	

Kare	
Kene	
Koro	
Kolera	

Bal	
Balık	
Baba	
Balon	

Cam	
Cami	
Cadı	
Cuma	

Fen	
Fan	
Fener	
Fanatik	

Gam	
Gem	
Gemi	
Göl	

Halı	
Hilal	
Hol	
Hamal	

Han	
Hata	
Halat	
Hane	

Tart	
Ton	
Ter	
Tane	

Anı	
At	
Ay	
Aslan	

Zeytin	
Zar	
Zil	
Zula	

İnsan	
İncir	
İnci	
İnek	

Jeton	
Jandarma	
Jilet	
Jiklet	

Barut	
Baret	
Bilet	
Banket	

Aşağıdaki kelimeleri alfabetik sıraya koyunuz.

Çimen	
Çaydanlık	
Çamlık	
Çiçeklik	
Çilek	

Tel	
Tef	
Ter	
Terfi	
Terlik	

Tek	
Tez	
Ten	
Teleferik	
Tencere	

Ur	
Tur	
Sur	
Tamirci	
Terlikçi	

Şeker	
Şerit	
Şart	
Şamar	
Şaklaban	

Kart	
Kort	
Kartal	
Kırlent	
Karton	

Valiz	
Vali	
Vale	
Vilayet	
Vasiyet	

Yazıt	
Yaz	
Yazı	
Yazlık	
Yazıcı	

Zar	
Zil	
Zarf	
Zahmet	
Ziyafet	

Çorap	
Çarık	
Çanta	
Çıracık	
Çıkrık	

Fil	
Fare	
File	
Fener	
Fanila	

Hortum	
Kasırga	
Fırtına	
Gözlük	
Gömlek	

Saman	
Zaman	
Somun	
Zarf	
Sarma	

Sinek	
İnek	
Binek	
Bilek	
Simit	

Süt	
Saat	
Sır	
Soru	
Satır	

Aşağıdaki kelimeleri örnekteki gibi alfabetik olarak sıra ile yazınız.

Davul	1	Ayakkabı
Çekirdek	2	Bilet
Bilet	3	Çekirdek
Halı	4	Davul
Ayakkabı	5	Halı

Muz	1	
Erik	2	
Havuç	3	
Karpuz	4	
Kereviz	5	

Sarı	1	
Mavi	2	
Yeşil	3	
Beyaz	4	
Mor	5	

Yedi	1	
Beş	2	
Dört	3	
Altı	4	
Bir	5	

Eşek	1	
Aslan	2	
Deve	3	
Ceylan	4	
Baykuş	5	

Marul	1	
Domates	2	
Biber	3	
Soğan	4	
Barbunya	5	

Kanepe	1	
Sandalye	2	
Tava	3	
Dolap	4	
Tencere	5	

Kiraz	1	
Ayva	2	
Vişne	3	
Kavun	4	
Kayısı	5	

Sekiz	1	
Üç	2	
İki	3	
Dokuz	4	
Yedi	5	

Köpek	1	
Kedi	2	
Kirpi	3	
Kanguru	4	
Kurt	5	

Şeker	1	
Ağaç	2	
Bacak	3	
Çorap	4	
Davul	5	

Tarak	1	
Kalem	2	
Defter	3	
Silgi	4	
Kale	5	

Kalın ve ince ünlüler

Alfabemizdeki 29 harfin 8'i ünlü (a, ı, o, u, e, i, ö, ü), 21'i ünsüz harftir.

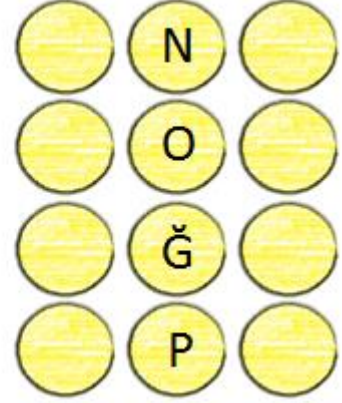
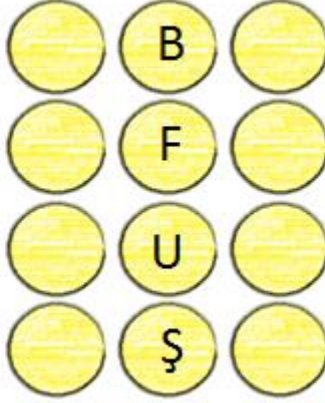
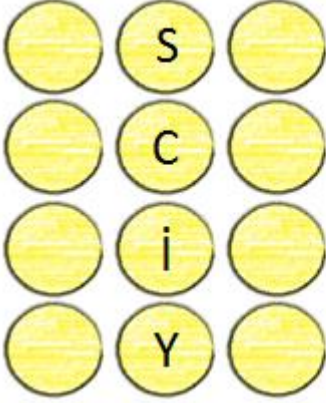
(b, c, ç, d, f, g, ğ, h, j, k, l, m, n, p, r, s, ş, t, v, y, z).

Kalın ünlüler: a, ı, o, u

İnce ünlüler: e, i, ö, ü

İNCE ÜNLÜLER: e - i - ö - ü
KALIN ÜNLÜLER: a - ı - o - u

Aşağıdaki harflerden bir önce ve bir sonra gelen harfleri yazınız.

Aşağıdaki kelimeler ile ilgili istenenleri tabloda istenilen bilgilere göre yazınız.

Kelimeler	Ünsüzler	Kalın ünlüler	İnce ünlüler
Pastırma			
Patates			
Kaplumbağa			
Örümcek			
Televizyon			
Kalorifer			
Palmiye			
Yumurta			
Karınca			
Çekirdek			
Borazan			
Tirebolu			

Ünlü düşmesi

İki heceli olan ve ikinci hecesinde "ı, i, u, ü" ünlüleri bulunan bazı sözcükler ünlü ile başlayan bir ek aldıklarında, ikinci hecesinde "ı, i, u, ü" ünlüleri düşer.

Bu olaya **ünlü düşmesi** denir.

ağız - ım → ağızım

Aşağıdaki kelimelere verilen ekleri ekleyerek, kelimeleri yeniden yazınız.

Kelime	Ek	Yeni kelime
Omuz	-u	
Alın	-a	
Sabır	-ı	
Göğüs	-ü	
Cisim	-i	
Oğul	-u	
Nehir	-i	
Savur	-uk	

Kelime	Ek	Yeni kelime
Çevir	-im	
Karın	-ın	
Hapis	-e	
İsim	-i	
Asır	-a	
Akıl	-ı	
Fikir	-im	
Kıvrır	-im	

Aşağıdaki cümlelerde ünlü düşmesine uğrayan kelimeyi yuvarlak içine alınız.

Kaptan, herkes beynini kullansın biraz dedi.

Amerika'yı Kolomb keşfetti.

Askerler verilen emre uyararak toplandılar.

Çocuk babasının boynuna sıkı sıkı sarıldı.

Bütün şehri iki saatte gezdik.

Kaptan nehri üç saatte anca geçebildi.

Aslı'nın omzunda çiban çıkmış.

Öğretmenin anlattıkları aklımızdan çıkmıyor.

Fatih, İstanbul'u 1453 te fethetti.

Ahmet'in sevinçten ağzı kulaklarında.

Senin ismini kim takmış?

Sabrin sonu selamettir.

Bu şeyin şeklini bilen var mı?

Ömrümün en güzel gününü geçirdim.

Alnımdaki kırışıklıklar artım biraz.

Müdürden izni alamayınca gelemedi.

Ünsüz Yumuşaması

Dilimizde sert ünsüzlerden " p , ç , t , k " ile biten bir kelimeye ünlü ile başlayan bir ek getirildiğinde bu kelimenin sonundaki ünsüz yumuşayarak " b , c , d , g " ye dönüşür.

Kitap - ı → kitabı

Aşağıdaki kelimelerden hangileri ünsüz yumuşamasına uğramıştır işaretleyiniz.

	Soğanı
	Yazlığa
	Fikre
	Ekmeğin

	Bardağa
	Aklımızdan
	Muradına
	Sarımsaklı

	Dolabın
	Cebimdeki
	Beşlik
	Tokadımı

Verilen kelimelere ünlü harf ile başlayan bir ek getirerek kelimeleri yeniden yazınız.

Kelime	Ek	Yeni kelime
İlaç	-ı	İlacı
Bayrak	-ı	
Mektep	-e	
Kitap	-a	
Dert	-i	
Süreç	-i	
Kürek	-e	
Yürek	-im	

Kelime	Ek	Yeni kelime
Çilek	-im	
Yamaç	-ın	
Kalıp	-a	
Çorap	-ı	
Sağlık	-a	
Dört	-ü	
Tokat	-im	
Kabak	-ı	

Aşağıdaki cümlelerde yanlış yazılmış kelimeleri yuvarlak içine alınız.

Merve ilaçını içmediği için hasta oldu.

Ahmed'i ağılarken gördüm.

Melis aklını kullanamadığı için oyunu kaybetti.

Semiha piknike gitmeyi çok seviyor.

Müzikin sesini sona kadar açınca komşular kızdı.

Salih kürekini toprağa hızlıca sapladı.

Akif bilyelerin dörtünü bana verdi.

Özlem dertini annesine anlatmaya korkuyor.

Ali sağlığına hiç dikkat etmiyor.

Babam kitapımı kapladı.

Ünsüz Sertleşmesi (Ünsüz Benzeşmesi)

" f,s,t,k,ç,ş,h,p " harfleri ile biten bir kelimeye " c,d,g " harfleriyle başlayan bir ek gelirse ekin başındaki yumuşak harfler sertleşir.

c > ç
d > t
g > k

Aşağıdaki kelimelere verilen ekleri getirerek yeni kelimeler yazınız.

Kelime	Ek	Yeni kelime
mutfak	-da	
simit	-ci	
sınıf	-dan	
plak	-cı	
maç	-da	
çocuk	-da	
sokak	-da	
git	-di	

Kelime	Ek	Yeni kelime
baş	-da	
cevap	-dan	
arap	-ca	
yulaf	-cı	
bilet	-ci	
baş	-gan	
taş	-gın	
dolap	-da	

Aşağıdaki cümle içinde ünsüz sertleşmesine uğramış kelimeyi yuvarlak içine alınız.

Sınıf başkanlığına dört kişi aday oldu.

Böyle olacağını baştan beri biliyordum.

Aradığımız ödev konusu bu kitapta yok.

Öğretmen sınıfta kaç kişi var diye sordu.

Aslı yemekten dönünce size gelecek.

Seneye bizim sınıf sabahçı olacak.

İşten artmaz dışten artar.

Saat üçten beri otobüs bekliyorum.

Aşağıdaki kelimelerden ünsüz yumuşamasına uğrayanların başına "Y.", ünsüz sertleşmesine uğrayanların başına "S." yazınız.

	kitapçı
	bebeğin
	ayakta
	koltuğa
	kasabın
	müziği
	kireçten

	bardağa
	bebekte
	muradına
	sütçü
	Ahmet'te
	sağlığı
	kağıtçı

	dolabın
	çalışkan
	yatağı
	tokadımı
	sıcağın
	içtim
	mutfakta

Büyük Ünlü (Kalınlık – İncelik) Uyumu

Bir sözcüğün ilk hecesindeki ünlü kalın ise diğer heceler de kalın, ilk hecesindeki ünlüler inceyse diğer hecelerdeki ünlüler de ince olmalıdır.

Birleşik ve tek heceli sözcüklerde büyük ünlü uyumu kuralı aranmaz.

Aşağıdaki kelimelerden büyük ünlü uyumuna uyanların başına (+), uymayanların başına (-) koyunuz.

	Kitapçı
	Battaniye
	Çaydanlık
	Koltuk
	Kasa
	Sürahi
	Kartonpiyer

	Bardakçı
	Mandalina
	Merdiven
	Sinema
	Makine
	Sindirim
	Karton

	Sandalye
	Papatya
	Patates
	Piyano
	Simit
	Pantolon
	Mobilya

Tablodaki kelimeleri büyük ünlü uyumu kuralına göre inceleyiniz.

KELİMELELER	UYAR	UYMAZ	ARANMAZ	SEBEBİ
Biberon				
Yumurta				
Hanımeli				
Pastırma				
Çanakkale				
Kalp				
Meridyen				
Gecekondü				
Süt				
Ova				
Kazandibi				
Bilgisayar				
Gömlek				

Kaynaştırma Harfleri

Ünlüyle biten bir sözcüğün sonuna ünlüyle başlayan bir ek gelirse iki ünlünün arasına " n,s,ş,y " harflerinden biri gelir. Bu harflere kaynaştırma harfleri denir.

Aşağıda verilen sözcüklerde boş bırakılan yerlere uygun kaynaştırma harfleri getiriniz.

Yedi ... er

Toka ... a

Altı ... ar

Kuyu ... u

Küme ... e

Uyku ... u

Masa ... ın

Gele ... im

Çanta ... ı

İki ... er

Tuna ... a

Kıyı ... a

Kaya ... a

Biri ... i

Yirmi ... i

Yarasa ... ın

Göre ... im

Çıra ... ı

Aşağıdaki kelimeleri kaynaştırma harfi olup - olmaması durumuna göre işaretleyiniz.

KELİME	VAR	YOK
Yarasaya		
Burada		
Bizler		
Kitabı		
Mevsimin		
Evini		

KELİME	VAR	YOK
Beşer		
Oraya		
Kapıyı		
Kameraya		
Radyonun		
Örümceğin		

KELİME	VAR	YOK
Ütüye		
Şurası		
Görmeye		
Bahçeyi		
Sıranın		
Fasulyeye		

Aşağıdaki metinde kaynaştırma harfleri kullanılmış kelimelerin altını renkli kalemle çiziniz.

Ömer yaptığı küçük gemiyi, suya attı. Bir müddet rüzgar ile birlikte yol adı. Ömer içinden altıya kadar saydı. Sonra ne kadar yol gittiğine baktı. Gemi baya da uzağa gitmişti. Acaba nasıl geri dönecek ; çünkü bunu hiç düşünmemişti. Tam o sırada bir rüzgar çıktı. Gözlerini kapatıp, yediye kadar saydı. Küçük geminin sapasağlam şekilde karaya oturduğunu gördü.